

یک جاسوس در میان دوستان

کیم فیلبی و خیانت بزرگ

بن مک اینتایر

ترجمه: علی هادی

کتاب گره بنظر

مک فیلیپ بن، ۱۹۶۳ - م.	مشرتشاسه
Philby, Ben	عنوان و نام پدیدآور
یک جاسوس در میان دوستان: کیم فیلیپ و خیانت بزرگ / بن مک‌اینتایر؛ ترجمه‌ی علی هادی.	مشخصات نشر
تهران: کتاب کوله‌پشتی، ۱۳۹۴.	مشخصات ظاهری
۴۲۸ ص؛ ۵/۲۱×۵/۱۴ س.م.	شابک
978-600-461-016-2	وضعیت فهرست‌نویسی
فیبا	یادداشت
A spy among friends : Kim Philby and the great betrayal, 2014	عنوان اصلی:
کیم فیلیپ و خیانت بزرگ.	عنوان دیگر
فیلیپ، کیم، ۱۹۱۲ - ۱۹۸۸ م.	موضوع
Philby, Kim	موضوع
جاسوسان -- انگلستان -- سرگذشتنامه	موضوع
Spies -- Great Britain -- Biography	موضوع
جاسوسی روسیه شوروی -- انگلستان -- تاریخ	موضوع
Espionage, Soviet -- Great Britain -- History	موضوع
هادی، علی، ۱۳۶۲ تیر - . مترجم	شناسه‌ی افزوده
UB ۲۷۱/الف۹۸۲۱۳۹۶	ردیف‌بندی کنگره
۳۲۷/۱۲۴۷۰۴۱۰۹۲	رده‌بندی دیویی
۴۷۷۵۱۴۴	شماره‌ی کتابشناسی ملی

کتاب کوله پاشی

یک جاسوس در بین دوستان:

کیم فیلیبی و خیانت دوست

بن مک اینتایر

ترجمه‌ی علی هادی

شایک: ۶-۱۶-۰۴۶۱-۶۰۰-۹۷۸

نوبت چاپ: اول- سال ۱۳۹۶

ویراستار: خسرو کیان‌راد

صفحه‌آرا: آتلیه‌ی کوله‌پشتی

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نشر کتاب کوله‌پشتی

تلفن: ۶۶۹۶۱۶۲۸-۰۶۶۹۶۱۶۲۸-۰۹۱۲۵۲۴۹۷۰۰

پست الکترونیک: koolchposhti_pub@yahoo.com

وبسایت: www.ketabekoolchposhti.com

آدرس: تهران، میدان انقلاب، ابتدای خیابان کارگر جنوبی، کوچه‌ی مهدیزاده، پلاک ۷، واحد ۱۰۲

کلیه‌ی حقوق برای ناشر محفوظ است.

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۹	مقدمه‌ی مترجم
۱۱	پیشگفتا
۱۳	مقدمه
۱۵	۱- جاسوس نوآم
۳۷	۲- بخش ۵
۶۱	۳- اتو و سانی
۸۴	۴- هو، هو، عزیزم! من یه جاسوسم
۱۰۶	۵- سه جاسوس جوان
۱۲۱	۶- پناهنده‌ی آلمانی
۱۳۵	۷- پناهنده‌ی روس
۱۵۶	۸- ستاره‌های نوظهور
۱۷۸	۹- دریا‌های طوفانی
۲۰۲	۱۰- اودیسه‌ی هومر
۲۲۳	۱۱- هلن
۲۴۴	۱۲- اشراف چپاولگر
۲۶۴	۱۳- مرد سوم
۲۸۷	۱۴- مأمور ما در بیروت
۳۰۳	۱۵- روباهی که هم‌خانه شد
۳۱۷	۱۶- افسری خوش‌آئینه
۳۳۲	۱۷- حدس می‌زدم خودت باشی
۳۴۶	۱۸- جای عصرانه

۳۶۱		۱۹- ناپدید شدن
۳۸۰		۲۰- سه جاسوس کهن سال
۳۹۳		پسگفتار
۴۰۷		عکس ها
۴۳۷		سپاسگزاری ها
۴۳۹		کتاب شناسی
۴۴۷		ریاضی نویسنده

www.ketab.ir

مقدمه‌ی مترجم

قرن بیستم یکی از پرحادثه‌ترین اعصار تاریخ حیات بشر بوده است. وقوع دو جنگ جهانی و پیامدهای آن از جمله جنگ سرد، جهان را به جولانگاه مخاطرات و ترسناکی‌های بی‌پایی بدل ساخت؛ ترندهایی که اسرار برخی از آن‌ها تا به امروز رمزگشایی نشده است. کتاب حاضر بازگویی یکی از بزرگ‌ترین اسرار این سده است: برملا شدن راه جاسوسی که تا سال‌ها نزدیکانش او را نمونه‌ی اعلای یک مأمور وطن‌پرست می‌دانستند.

بن مک‌اینتایر^۱ (متولد ۱۹۶۱)، نویسنده، مورخ و روزنامه‌نگار انگلیسی در این کتاب یکی از هولناک‌ترین اسرار قرن گذشته را با جزئیات و امی‌نمایاند. کتاب سرگذشت زندگی کیم فیلی^۲، جاسوس با آوازی سازمان ام‌آی ۶، بریتانیا است. مأموری زیرک و کارکشته که پس از طی مراحل و مراتب ارتقا در این آژانس پیچیده و سراسر ترسند، به تدریج درمی‌یابد که نقابش در حال درافتادن است.

کتاب سراسر بر مبنای حقایق و منابع موثق نگاشته شده است؛ با این حال، مک‌اینتایر با تبحر و سابقه‌ای که در تألیف رمان‌های جاسوسی دارد، با رویکردی داستان‌گونه و گاه طعنه‌آلود به توصیف ساختار دو آژانس اطلاعاتی بریتانیا (ام‌آی ۵ و ام‌آی ۶) و در کل بررسی فضای سیاسی و اجتماعی انگلستان و اروپا را در طول جنگ جهانی دوم و پس از آن پرداخته است. علاوه بر راز بزرگ فیلی که در طول داستان و با ظرافت قلم نویسنده به تدریج و لایه‌به‌لایه افشا می‌شود، صفحاتی از

1. Ben Macintyre

2. Kim Philby

تاریخ معاصر اروپا نیز در خلال این حوادث ورق می خورد. دانستن این مطلب خالی از لطف نیست که این اثر کتاب محبوب دیوید کامرون^۱، نخست وزیر بریتانیا برای مطالعه در تعطیلات بوده است. بی شک خواننده‌ی علاقه‌مند از این دریچه به برخی ناگفته‌های دوران جنگ سرد پی خواهد برد و شاید این اثر فرصتی باشد برای پژوهش و مطالعه‌ی بیشتر درباره‌ی یکی از حساس‌ترین دوره‌های تاریخ معاصر.

از آنجاکه کتاب در بردارنده‌ی اسامی خاص بی‌شماری همچون نام اشخاص سرشناس و مکان‌ها بود، مترجم برای تشریح و توضیح برخی ابهامات احتمالی پانویس‌هایی را آورده است که در متن اصلی موجود نیست. امید است ترجمه‌ی این اثر با تمام کاستی‌هایش، برای آشنایی با تاریخ جهان در قرن بیستم - که بی‌تردید تحت تاثیر کشور ما نیز اثرگذار بوده است - گامی هرچند کوچک برداشته باشد. در پایان از انتشارات محترم انتشارات کتاب کوله‌پشتی، به‌ویژه جناب آقای خسرو کیان‌راد ویراستار و سرکار خانم مهرانگیز اشراقی سر ویراستار نشر جهت یاری بی‌دریغ و بزرگوارانیدن در طول ترجمه و نشر این اثر سپاسگزارم.

علی هادی

تیر ۱۳۹۶

درباره‌ی کیم فیلی^۱ بسیار نوشته شده است. این نوشته‌ها آثار ارزشمند و پیشگام نویسندگانی چون پاتریک سیل^۲، فیلیپ نایتلی^۳، تام باوئر^۴، آنتونی کیو براون^۵ و گنریک بوروویک^۶ را دربرمی‌گیرد. اما برای بسیاری از خوانندگان، فیلیبی مبهم و گنگ به‌ی‌مانده است؛ درست همانند خودِ جنگ سرد^۷، که اغلب به آن اشاره شده اما کمتر درک شده است. افزون‌براین، انتشار بسیاری مطالب از پیش دسته‌بندی شده، همراه با سواستینا^۸، از ام‌آی ۵^۹ و ام‌آی ۶^{۱۰}، وجه جدیدی از تعارض میان این دو و جایگاه فیلیبی در این تعارض را روشن کرده است.

این کتاب زندگینامه‌ی دیگری از کیم فیلیبی نیست، بلکه بیشتر تلاشی است برای توصیف و بیان شکلی خاص از دوستی، در قالب روایت داستانی؛ رفاقتی که نقشی پراهمیت در تاریخ بازی کرد. این کتاب پس از آنچه درباره‌ی سیاست، ایدئولوژی و مسئولیت‌پذیری باشد، با شخصیت، سرشت و ریشه‌ای به‌شدت انگلیسی و

1. Kim Philby

2. Patrick Seale

3. Phillip Knightley

4. Tom Clavin

5. Anthony Cave Brown

6. Genrikh Borovik

۷. جنگ سرد عبارتی است که به دوره‌ای طولانی از رقابت‌ها و کشمکش‌های سیاسی، نظامی، صنعتی و ورزشی میان ایالات متحده آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی و کشورهای هم‌پیمان این دو اطلاق می‌شود. این دوره از اواخر دهه‌ی ۱۹۴۰ میلادی آغاز شد و سال ۱۹۹۱، با فروپاشی و تجزیه‌ی اتحاد جماهیر شوروی پایان یافت.

۸. MI5؛ سرویس مخفی بریتانیا که وظیفه‌ی عملیات‌های اطلاعاتی در خاک بریتانیا را عهده‌دار است.

۹. MI6؛ سازمان اطلاعات بریتانیا که وظیفه‌ی فعالیت‌های اطلاعاتی و جاسوسی برون‌مرزی را برعهده دارد.

تاکنون ناکاویده سروکار دارد. از آنجاکه فایل‌های ام‌آی ۶، سیا^۱ و ک.گ.ب.^۲ همچنان ناگشوده‌اند، عمده مطالبی که به‌عنوان منبع استفاده شده‌اند، یعنی شواهد اشخاص ثالث که اغلب بازگویی می‌شوند، منابع دست دوم هستند. جاسوسان مهارت ویژه‌ای در کژیادسپاری گذشته دارند و همه‌ی شخصیت‌های محوری این داستان کم‌وبیش به‌جهت تحریف سوابق خود مقصرند. بسیاری از «حقایق» پرونده‌ی فیلیپ همچنان محل بحث و مشاجره است و نظریه‌ها، اعم از توطئه‌باور یا دیر از آن، فراوان‌اند. در یادداشت‌های پایان کتاب برخی از موضوعات جدل‌انگیز بر رد بحث قرار گرفته‌اند. بخش عمده‌ی آنچه درباره‌ی فیلیپ نوشته شده است از خاطرات یا مصاحبه‌های فاقد اسناد و مدارک سرچشمه می‌گیرد؛ بخشی دیگر رنگ‌وبور تبلیغاتی دارد، و قسمتی هم تخیل محض است. تا زمانی که پرونده‌های رسمی کامل نشده‌اند، این حوادث همواره در پرده‌ای از ابهام خواهند بود. این امر برای نگارنده‌ی داستان تاریخی نیز دربردارنده‌ی چالش‌هایی است. من در مراجعه با گزارش‌های متناقض، دیدگاه‌های مختلف و خاطرات متباین، می‌بایست درباره‌ی اعتبار و صحت منابع مختلف داور می‌کردم و از میان شواهد فراوان نزدیک‌ترین آن‌ها به واقعیت را برمی‌گزیدم. به تیرید دیگران با انتخاب‌های من هم‌داستان نخواهند بود. آنچه در پی می‌آید یک داستان بلمی دقیق و بی‌خطا نیست، بلکه نزدیک‌ترین روایت به یک داستان واقعی است که می‌تواند ارائه دهد. این کتاب با ادعای بیان سخن آخر درمورد فیلیپ نوشته شده است، بلکه در پی آن است که داستان او را به شکلی دیگرگون و در پرتو ابعاد گوناگون و بی‌شخصی روایت کند، و شاید از این راه به درکی تازه از مهم‌ترین جاسوس عصر مدرن دست یابد.

۱. سیا یا سی. آی. ای. (CIA)؛ نام سازمان اطلاعات بیرون مرزی ایالات متحده آمریکا است.

۲. ک. گ. ب. (KGB)؛ نام سازمان اطلاعات و امنیت اتحاد جماهیر شوروی بود.